

احداث ساختمانه دانشكده مهندسي نساجي دانشگاه صنعتي اميركبير ترسب صنعت

نام یادگاری به وسعت پلی تکنیک تهران

گفت‌وگو با دکتر هوشنگ نصرتی - رئیس دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیر کبیر

انشاره:

دکتر نصرتی اعتقاد دارد که دانشگاه‌ها می‌توانند از لحاظ دقت و مشاهده جنبه‌های مختلف یک تحقیق در کنار محققین با تجربه در بخش صنعت، به عنوان معتبرترین مرکز برای انجام پژوهش‌های کاربردی صنایع مختلف محسوب شوند اگرچه ممکن است هزینه‌بر باشند یا زمان بیشتری را به خود اختصاص دهند البته بحث زمان بر بودن انجام پروژه ارتباط مستقیم با موضوع آن پروژه دارد. وی هم‌چنین می‌افزاید: دانشگاه می‌تواند در صورت اعلام نیاز و تمایل صنعت در قالب انجام پروژه‌های کاربردی به ارائه راهکارهای کاهش قیمت تمام شده محصولات نساجی بپردازد. اگر دانشگاه، فارغ‌التحصیل توانمند و متعهدی پرورش دهد که اصول مهندسی نساجی را به خوبی بشناسد و تاحدودی با علم مدیریت آشنا باشد؛ قطعاً دربدو ورود به کارخانه یکی از وظایف اصلی وی، تولید محصول با کیفیت بالا و قیمت مناسب خواهد بود.

❖ سیاست کلی دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیر کبیر این است که با تشکل‌های مختلف صنایع نساجی همکاری نماید.

❖ برخی از پروژه‌های مربوط به تحصیلات تکمیلی کشور در دنیا منحصر به فرد هستند.

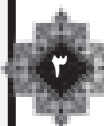
❖ صنعتگران انتظار به حق و صحیحی دارند که نیروهای جدید باید از حداقل دانش پایه‌ای بهره‌مند باشند.

در شماره گذشته ماهنامه نساجی امروز، گزارشی پیرامون احداث ساختمان جدید دانشکده نساجی با حمایت وزارت صنایع منتشر شد. توضیحاتی را که در این مورد لازم می‌دانید، بفرمایید.

در گزارش نساجی امروز به تفصیل در مورد احداث ساختمان دانشکده نساجی توضیحاتی ارائه شده است. زمانی که کنگس تأسیس ساختمان جدید دانشکده زده شد، بنده به عنوان دانشجوی سال آخر مقطع کارشناسی مشغول تحصیل بودم. به یاد دارم اولین کلاس‌های برگزار شده در ساختمان جدید پیش از انتقال کامل، کلاس‌هایی بود که برای دانشجویان دوره‌ی آزاد انجمن صنایع نساجی برگزار می‌شد.

ساختمان جدید دانشکده با حمایت‌های زنده‌یاد آقای مهندس سادات، آقای مهندس هاشمی طباطبائی،

آقای دکتر شافعی، انجمن صنایع نساجی ایران، فعالان بخش خصوصی صنعت نساجی و مدیریت وقت و اعضای هیئت علمی دانشکده شکل‌گرفت و به تدریج این ساختمان تکمیل شد. دانشکده فعلی مهندسی نساجی از نظر توسعه کیفی و کمی پیشرفت فوق‌العاده‌ای داشته و در نوع خود در کشور و منطقه کم‌نظیر است. در حال حاضر گروه زبان‌های خارجی دانشگاه امیر کبیر نیز در این دانشکده مستقر شده‌است و تعدادی از واحدهای تحقیقاتی دانشگاه در دانشکده نساجی قرار دارد. در مجموع تصور می‌کنم احداث این ساختمان، پروژه عظیمی بود که بعید می‌دانم با شرایط و امکانات فعلی، امکان تکرار آن وجود داشته باشد. تمام حامیان فعال بخش دولتی و خصوصی این پروژه، یادگاری بسیار ارزشمند و دارای اجر اخروی به عنوان باقیات صالحات برجا گذاشته‌اند

پژوهش‌ها را می‌توان به چند بخش تقسیم کرد. برخی پروژه‌ها، بنیادی هستند که شاید مورد نظر صنعت نباشند و زمان زیادی جهت انجام آن صرف می‌شود. تعدادی از پروژه‌ها نیز حالت توسعه‌ای دارند و گروهی نیز صرفاً کاربردی می‌باشند. طبعاً پروژه‌های کاربردی مدنظر واحدهای صنعتی قرار دارند که به سرعت اجرایی شوند.

و تا ابد نام نیک‌آنان در تاریخ دانشگاه صنعتی امیرکبیر به‌عنوان یکی از معتبرترین مراکز آموزشی کشور ثبت شده است.

هم اکنون تمامی گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی رشته مهندسی نساجی در این دانشکده وجود دارد و در اغلب موارد دانشکده آغازگر مسیری بوده که بعدها سایر دانشکده‌ها آن را طی کرده‌اند. در سالیان اخیر گرایش "مدیریت نساجی" فقط در این دانشکده تدریس می‌شود و فعالیت رشته‌های "مهندسی پوشاک" و "مهندسی ساختارهای نانولیفی" از این دانشکده آغاز شده است. اکنون این دانشکده با دانشکده علوم و فنون جدید دانشگاه تهران در حال انعقاد تفاهم نامه‌ای است که رشته مهندسی ساختارهای نانولیفی در دانشگاه تهران نیز راه اندازی شود.

وجود آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مجهز امروز دانشکده، مدیون تلاش مستمر و دلسوزی‌های زنده‌یاد مهندس سادات و سایر صنعتگران و مدیران واحدهای صنعتی و ریاست وقت دانشگاه زنده یاد آقای دکتر سلیمی و مدیران وقت دانشکده است که تمام تلاش امروز مدیریت و اعضای هیأت‌علمی دانشکده پاس‌داشت این زحمات و تلاش‌هاست.

در صورت امکان آماری از تعداد دانشجویان، اساتید و فارغ‌التحصیلان دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر ارائه نمایم.

فارغ‌التحصیلان در حدود ۲۵۱۹ نفر (۱۷۹۴ نفر کارشناسی، ۶۶۳ نفر کارشناسی‌ارشد و ۶۲ نفر دکتری)، دانشجویان در حال تحصیل در حدود ۶۵۳ نفر (۴۲۵ دانشجوی کارشناسی، ۱۵۹ دانشجوی کارشناسی‌ارشد و ۶۹ دانشجوی دکتری) و اساتید

(اعضای هیأت‌علمی با درجه دکترا و کارشناسی‌ارشد) ۳۱ نفر هستند که از این تعداد، ۲۸ نفر دارای مدرک دکترا با مرتبه علمی استاد ۶ نفر، دانشیار ۱۱ نفر و استادیار ۱۱ نفر بوده و ۳ نفر کارشناس ارشد به‌عنوان مربی مشغول تدریس می‌باشند.

به‌تازگی دفتر انجمن نساجی در دانشکده نساجی دایر شده است. اهداف و وظایف این دفتر چیست؟

سیاست کلی دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر این است که با تشکل‌های مختلف صنایع نساجی همکاری نماید. ارتباط میان دانشکده و انجمن نساجی، قدمت بسیاری دارد و همکاری‌های این تشکل از سال‌های پیش آغاز شده که مهم‌ترین آن احداث ساختمان جدید دانشکده است که برخی از اعضای انجمن مانند آقای مهندس شریفی - رییس وقت هیأت‌مدیره انجمن، آقای مهندس علی‌مردانی، آقای مهندس بصیری دبیر وقت انجمن و ... پیگیری‌های بسیاری در زمینه شکل‌گیری ساختمان جدید دانشکده انجام دادند (لازم به توضیح است که این پروژه کاملاً با بودجه بخش صنعت ساخته شده است).

از ۲ سال پیش، تصمیم گرفته شد این همکاری و ارتباطات افزایش یابد. معمولاً هر سال از اعضای هیأت‌مدیره انجمن نساجی جهت سخنرانی و معرفی این صنعت به دانشجویان جدیدالورود دعوت به‌عمل می‌آید و به این ترتیب دانشجویان به‌صورت مستقیم با مسائل موجود در این صنعت آشنا می‌شوند که مورد استقبال قابل توجه دانشجویان قرار می‌گرفت. ضمن برگزاری جلساتی با اعضای هیأت‌مدیره انجمن این نتیجه حاصل شد که برای افزایش تعامل میان انجمن صنایع نساجی و دانشکده نساجی، دفتری در دانشکده دایر شود. طبق مذاکرات انجام شده، یک کارشناس به نمایندگی از انجمن صنایع نساجی در دانشکده حضور خواهد داشت. در واقع این دفتر یک پل ارتباطی میان انجمن نساجی و دانشکده است. این دفتر به‌تازگی راه‌اندازی شده و ممکن است در آینده اهداف و کارکردهای آن مورد بازتعریف قرار گیرد.

همان‌طور که اطلاع دارید در سال‌های گذشته و در آغاز کار جامعه متخصصین نساجی ایران، دفتر جامعه در دانشکده قرار داشت و مدت‌ها در این دانشکده

به فعالیت‌های خود ادامه می‌داد بنابراین دانشکده از تعامل با تشکل‌های نساجی در راستای برقراری ارتباطات سازنده و مؤثر با دانشکده، استقبال به‌عمل می‌آورد. خوشبختانه امروز جامعه متخصصین دارای دفتر مستقلی است و توانسته جایگاه ارزشمندی میان متخصصین و صنعتگران نساجی پیدا کند. در مجموع دانشکده تلاش می‌کند تا با تشکل‌های فعال و معتبر در بخش نساجی کشور مانند انجمن صنایع نساجی، جامعه متخصصین، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نساجی و پوشاک و... ارتباط برقرار نماید.

چه میزان از پروژه‌های دانشگاهی به‌طور مستقیم از صنعت به این دانشکده ارجاع داده می‌شود؟

برخی از پروژه‌ها در قالب دانشجویی انجام می‌شوند که معمولاً با حمایت‌های کارخانه‌ها از نظر دسترسی به مواد اولیه یا استفاده از ماشین‌آلات همراه است به‌عبارت بهتر دانشجویان از امکانات واحد صنعتی جهت انجام پروژه‌پایان نامه خود استفاده می‌کند و این واحد صنعتی از نتایج پایان‌نامه وی بهره‌مند می‌شود. تعداد دیگری از پروژه‌ها در دانشکده انجام و نتایج آن توسط دانشجویان یا اساتید در کارخانه‌ها اجرایی می‌شوند. پروژه‌هایی هم وجود دارند که از طریق پژوهشکده مواد و فناوریهای پیشرفته در صنعت نساجی (توسط اساتید دانشکده) بنابر تقاضای صاحبان صنایع و شرکت‌ها و سازمان‌های متقاضی به مراحل اجرایی رسیده‌اند.

این اعتقاد وجود دارد که انجام پژوهش توسط دانشگاه، زمان‌بر و هزینه‌بر است. دیدگاه شما در این مورد چیست؟

پژوهش‌ها را می‌توان به چندبخش تقسیم کرد. برخی پروژه‌ها، بنیادی هستند که شاید مورد نظر صنعت نباشند و زمان زیادی جهت انجام آن صرف می‌شود. تعدادی از پروژه‌ها نیز حالت توسعه‌ای دارند و گروهی نیز صرفاً کاربردی می‌باشند. طبعاً پروژه‌های کاربردی مدنظر واحدهای صنعتی قرار دارند که به‌سرعت اجرایی شوند. نمی‌توان این واقعیت را انکار کرد که سرعت عمل برخی از شرکت‌های تحقیقاتی متعلق به بخش خصوصی در زمینه انجام پژوهش و اجرا

واقعیت این است که دانشگاه چندان دنبال

جنبه درآمدزایی خدمات پژوهشی به

صنعت نبوده است و جنبه برقراری ارتباط با

صنعت اهمیت بیشتری برای آن دارد.

اساتید، در صورت اعلام نیاز کارخانه‌ها با همفکری و همکاری متخصصین آن واحد، مثلاً طرح افزایش کیفیت یک محصول در کارخانه اجرایی شود. اما نباید انتظار داشت که دانشگاه نقش یک واحد تحقیق و توسعه را برای واحدهای تولیدی ایفا کند زیرا قطعاً زمینه فعالیت دانشگاه پرداختن تمرکز روی چنین مسائلی نیست اما می‌تواند در بخش‌هایی مانند انجام تحقیقات مطالعاتی و آزمایشگاهی به صورت مشاوره‌ای یا همکاری‌های عملی توسط اعضای هیئت علمی و کارشناسان خود با واحدهای صنعتی همکاری نماید.

تعرفه ارائه خدمات علمی، پژوهشی و ... دانشگاه به صنعت چگونه و بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

واقعیت این است که دانشگاه چندان دنبال جنبه درآمدزایی خدمات پژوهشی به صنعت نبوده است و جنبه برقراری ارتباط با صنعت اهمیت بیشتری برای آن دارد. طبعاً انجام برخی از آزمایشات علمی یا فعالیت متخصصین در راستای انجام پروژه، هزینه‌هایی برای دانشگاه دربردارد که با احتساب موارد مذکور و طبق تعرفه دانشگاه، تعرفه خدمات به صنعت اعلام می‌شود که چندان رقم بالایی نخواهد بود. در انجام پروژه‌های کاربردی برای صنعت، جنبه ارائه خدمات متقابل و ارتباط با صنعت بر جنبه درآمدزایی اولویت دارد.

وظایف و کارکردهای پژوهشکده نساجی چیست؟

در کنار دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دو بخش وجود دارد که به نوعی مکمل

... می‌شود. همچنین در سال‌های گذشته، دوره‌های آموزشی توسط اساتید دانشکده برای مهندسیین و مدیران میانی برخی از واحدهای صنعتی تحت عنوان بازآموزی یا آشنایی با علوم و تکنولوژی‌های نوین برگزار شد که خوشبختانه مورد استقبال گسترده متخصصین قرار گرفت. در نتیجه توانمندی علمی برگزاری دوره‌های آموزشی توسط دانشگاه وجود دارد و طبعاً صنعت باید به عنوان متقاضی، خواستار برگزاری این‌گونه برنامه‌ها باشد. گاهی اوقات اولویت‌های صنعت به نحوی است که ممکن است توجه چندانی به برگزاری دوره‌های آموزشی نداشته‌باشد و یا دانشکده به علت سایر اشتغالات و اولویت‌ها فعالیت کمتری در این زمینه داشته باشد اما به هر حال همواره این آمادگی از سوی دانشکده وجود دارد.

این امکان وجود دارد که دانشکده به عنوان بخش تحقیق و توسعه (R&D) شرکت‌هایی که توان مالی و علمی برای راه‌اندازی واحد تحقیق و توسعه در مجموعه خود ندارند؛ عمل کند؟

هدف اصلی دانشکده، آموزش دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی است. برای دانشجویان مقطع کارشناسی دو مسیر پیش‌روست یا جذب صنعت می‌شوند و یا به تحصیلات دانشگاهی خود ادامه می‌دهند. در مقطع تحصیلات تکمیلی ممکن است دانشجو تاحدودی از صنعت دور شود. در نتیجه دانشکده نیز درگیر این موضوع است زیرا هدف ما تربیت نیرویی است که وارد صنعت شود و فعالیت قابل‌قبولی داشته باشد پس هدف اصلی ما تربیت افرادی است که توانمندی علمی و عملی کافی برای حضور در صنعت را داشته باشند. این افراد باید دانش پایه داشته باشند، حتی الامکان تکنولوژی‌های روز دنیا را بشناسند و انتظار داریم پس از طی کردن دوران کارآموزی و فعالیت کوتاه‌مدت در واحدهای صنعتی بتوانند به صورت عملی وارد چرخه تولید شوند. در مورد واحد تحقیق و توسعه هم طبعاً هر واحد صنعتی براساس موضوع فعالیت خود روی یک موضوع متمرکز است. برای مثال می‌توان از افزایش کیفیت یک محصول خاص، نام برد. می‌توان گفت که وظیفه و کارکرد دانشکده پرداختن به جزئیات تولید یک واحد صنعتی نیست اما می‌تواند با توجه به تخصص علمی

پروژه‌های کاربردی بالاتر است اما فکرمی‌کنم از نظر متد تحقیقاتی و نتایج به‌دست آمده، پژوهش‌های دانشگاهی نیز اعتبار و جایگاه خاصی دارند.

به اعتقاد من، دانشگاه‌ها از لحاظ دقت و مشاهده جنبه‌های مختلف یک تحقیق در کنار محققین با تجربه در بخش صنعت می‌توانند به عنوان معتبرترین مرکز برای انجام پژوهش‌های کاربردی صنایع مختلف محسوب شوند اگرچه ممکن است هزینه‌بر باشند یا زمان بیشتری را به خود اختصاص دهند البته بحث زمان‌بر بودن انجام پروژه ارتباط مستقیم با موضوع آن پروژه دارد.

توان علمی و اجرایی دانشگاه در اجرای پروژه‌های جدید منطبق بر تکنولوژی روز صنعت در دنیا در چه سطحی است؟

باید خاطرنشان کنم که برخی از پروژه‌های مربوط به تحصیلات تکمیلی کشور در دنیا منحصربه‌فرد هستند که دارای اعتبار بالای علمی در عرصه‌های بین‌المللی هستند و برخی از آنها ممکن است قابلیت اجرا در صنعت ایران را نداشته‌باشند زیرا هدف یک دانشجوی دکترا، انجام تحقیقات توأم با نوآوری است که شاید چندین گام جلوتر از صنایع هستند و بعدها اجرای این قبیل پروژه‌ها در صنایع متداول شوند. برای مثال بسیاری از پروژه‌های فناوری‌نانو که امروز در صنایع اجرا می‌شوند ماحصل تحقیقات و پژوهش‌های چندین سال قبل محققین و متخصصان دانشگاهی می‌باشند. دانشگاه صنعتی امیرکبیر به عنوان یکی از معتبرترین دانشگاه‌های کشور در سطح کشور و جهان با توجه به تولیدات علمی خود در سطح بالایی از توانایی و اعتبار قرار دارد.

آیا واحدهای صنعتی از اساتید دانشکده برای تدریس و آموزش مهندسیین، مدیران و پرسنل خود بهره‌می‌برند؟

یکی از موارد مطرح شده با انجمن نساجی اجرای همین مورد است. فهرستی از دوره‌های آموزشی که دانشکده نساجی توانایی ارائه آن به صنایع را دارند، در اختیار انجمن قرار گرفته است این دوره‌ها شامل مباحثی همچون مهندسی فروش، مدیریت پروژه، مدیریت تولید و منابع انسانی، فناوری‌های نوین و

خوشبختانه اغلب فارغ‌التحصیلان این دانشکده، امروز به مدیران معتبر و شناخته شده در صنعت نساجی تبدیل شده‌اند که توانایی ارائه راهکار در زمینه کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش کیفیت محصولات واحدهای نساجی را دارند.

فعالیت‌های دانشکده محسوب می‌شوند. نخستین مورد که بیشتر به جنبه علمی سطح بالا و حرکت در مرزهای دانش می‌پردازد، قطب‌های علمی هستند و مطابق تعریف وزارت علوم، براساس عملکرد و سابقه علمی اساتید، هر دانشکده می‌تواند در یک رشته خاص به‌عنوان قطب علمی شناخته شود. برای مثال ممکن است در بخش آبیاری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، قطب علمی باشد. در بخش نساجی، دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر تنها دانشکده‌ای است که به‌صورت مستقل دارای دو قطب علمی " هویت‌یابی‌های نوین در نساجی " و " سازه‌های الیافی متعامل و بهبود محیط " می‌باشد. این دو قطب فراتر از فعالیت‌های روزمره دانشکده یعنی آموزش و پژوهش دانشجویان دانشکده به فعالیت می‌پردازند و تلاش می‌کنند تا به بخش‌های بنیادی‌تر علوم و فناوری نساجی در سطح بین‌المللی بپردازند. قطب‌ها می‌توانند نقشه‌راه علمی در زمینه تحقیقات سطح بالا را برای دانشکده ترسیم نمایند.

بخش دیگر که در کنار دانشکده فعال است، که لزوماً جزو ساختار دانشکده محسوب نمی‌شود و تحت‌نظر مستقیم معاونت پژوهشی دانشگاه مشغول به کار است پژوهشکده می‌باشد. " پژوهشکده مواد و فناوری‌های پیشرفته در نساجی " به‌عنوان بازوی اجرایی ارتباط دانشکده با صنعت محسوب می‌شود و تمام پروژه‌های انجام شده این مرکز که با همکاری هیأت علمی دانشکده و بهره‌گیری از امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی دانشکده صورت گرفته؛ از سوی صنعت ارجاع شده‌اند و پس از انعقاد قرارداد با صنعت و تعیین بودجه، مراحل انجام پروژه آغاز می‌شود. هدف اصلی پژوهشکده، ارائه خدمات

علمی و تحقیقاتی به مراکز صنعتی یا متخصصین خارج از دانشگاه می‌باشد. برخلاف قطب علمی که با تحقیقات سطح بالا سروکار دارد و ممکن است این تحقیقات جنبه کاربردی چندانی نداشته باشد؛ پژوهشکده بیشتر در مورد انجام تحقیقات دارای جنبه کاربردی، سرمایه‌گذاری می‌نماید. پژوهشکده مواد و فناوری‌های پیشرفته در صنایع نساجی در ساختمان دانشکده نساجی قرار داشته و کاملاً در ارتباط با دانشکده می‌باشد.

به اعتقاد شما دانشگاه‌ها می‌توانند در کاهش قیمت تمام شده محصولات نساجی نقش موثری ایفا نمایند؟

دانشگاه می‌تواند در صورت اعلام نیاز و تمایل صنعت در قالب انجام پروژه‌های کاربردی به ارائه راهکارهای کاهش قیمت تمام شده محصولات نساجی بپردازد. اگر دانشگاه، فارغ‌التحصیل توانمند و متعهدی پرورش دهد که اصول مهندسی نساجی را به‌خوبی بشناسد و تاحدودی با علم مدیریت آشنا باشد؛ قطعاً درید و ورود به کارخانه یکی از وظایف اصلی وی، تولید محصول با کیفیت بالا و قیمت مناسب خواهد بود. پس دانشگاه به‌صورت غیرمستقیم در قالب تربیت متخصص توانمند در کاهش قیمت تمام شده موثر است.

از سوی دیگر خوشبختانه اغلب فارغ‌التحصیلان این دانشکده، امروز به مدیران معتبر و شناخته شده در صنعت نساجی تبدیل شده‌اند که توانایی ارائه راهکار در زمینه کاهش قیمت تمام شده و افزایش کیفیت محصولات واحدهای نساجی را دارند و می‌توانند با بهبود یا تعریف فرایندهای جدید و هم‌چنین همکاری متقابل با بخش‌های مختلف صنعت در این زمینه نقش موثری ایفا نمایند. در صورتی که یک واحد صنعتی بحث کاهش قیمت تمام شده را به‌صورت یک پروژه تحقیقاتی به دانشگاه (پژوهشکده) ارجاع دهد، با تکیه بر توان علمی و تخصصی اساتید دانشکده قادر به اجرای چنین پروژه‌هایی خواهد بود. برای مثال چندین سال پیش مدیر یکی از کارخانه‌های نساجی کشور پروژه راهکار کاهش نخ پارگی در خط تولید را با دانشکده در میان گذارد.

چند نفر از اساتید دانشکده از خطوط تولید کارخانه بازدید به عمل آورده و طرحی با همفکری متخصصین

کارخانه طی چند ماه اجرا گردید که با شناسایی عوامل علمی و فنی مشکلات حاصله و انجام مطالعات میدانی لازم خوشبختانه در نهایت این پروژه با موفقیت انجام شد.

آیا برنامه‌ای برای بهره‌مندی از دانش و تجربه افرادی که ممکن است تحصیلات آنان دکترا نباشد اما دارای سوابق عملی ارزشمند در کارخانه‌های نساجی کشور باشند؛ وجود دارد؟ دیدگاه شما در این زمینه چیست؟

عضو هیأت علمی دانشگاه تعریف مشخصی دارد که توسط وزارت علوم به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌شود. افراد برای عضویت در هیأت علمی باید دارای یکسری ویژگی باشند. مثلاً برای تدریس در دانشگاه‌های تهران (به جز در رشته‌های بسیار خاص) اعضای هیأت علمی باید دانش آموخته مقطع دکترا باشند و یا برای تدریس دروس تئوری (به جز موارد خاص) باید افراد دارای بالاترین مدرک تحصیلی در آن رشته باشند.

نکته دیگر این که اساتید باید مهارت‌هایی داشته باشند تا به خوبی از عهده اداره کلاس برآیند. برای مثال توان دسته‌بندی مطالب، بیان مطالب به صورت دقیق، روشن و دارای قابلیت نگارش توسط دانشجویان و ... برای یک استاد دانشگاه جزو اصول اساسی است و صنعتگری که دارای چنین ویژگی‌هایی باشد قطعاً توان همکاری با دانشکده را دارا می‌باشد اما ممکن است بسیاری از صنعتگران مذکور، فرصت حضور و تدریس در دانشگاه را نداشته باشند. در این زمینه تجاربی هم وجود دارد. مثلاً چند سال پیش یکی از صنعتگران دارای سوابق متعدد فعالیت در صنعت و دارای مهارت شاخص در یکی از رشته‌های صنعتی به عنوان استاد در کلاس درس حضور یافت اما پس از چندین جلسه به دلایل شغلی دیگر نتوانست به تدریس ادامه دهد.

بنابراین پیوستگی حضور اساتید در دانشگاه نیز مهم است درحالی که الزامات شغلی بسیاری از صنعتگران ایجاب می‌کند که به مأموریت‌های داخلی یا خارجی بروند و این عدم پیوستگی زمانی موجب بروز صدماتی در برگزاری کلاس و تدریس به دانشجویان می‌شود. البته برخی از اساتید مانند آقایان دکتر آیت‌اللهی، دکتر سیداصفهان‌ی، دکتر بهزادان، دکتر سیاه‌کلاه، دکتر انصاری، مهندس مظاهری، مهندس

**فارغ التحصیلان سایر دانشگاه‌های کشور
دارای توان علمی و تخصصی نیستند اما
بنابر قدمت، اعضای هیأت علمی و امکانات
موجود (آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها)،
دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه
امیرکبیر جایگاه ویژه‌ای دارد.**

تا تربیت متخصصین مورد نیاز واحدهای تولیدی با کمترین مشکل و کمبود اطلاعاتی انجام گیرد. در مورد کاهش ظرفیت دانشجوی مهندسی نساجی هم باید عنوان کنم که این امر می‌تواند هم جنبه مثبت و هم جنبه منفی داشته باشد. این اعتقاد وجود دارد که باید تعداد متخصصین نساجی نسبت به واحدهای صنعتی طبق استانداردهای بین‌المللی باشد که متأسفانه در کشور ما بسیار پایین‌تر از سطح استاندارد بین‌المللی قرار دارد. از سوی دیگر صنعتگران انتظار به حق و صحیحی دارند که نیروهای جدید باید از حداقل دانش پایه‌ای بهره‌مند باشند تا با یک آموزش کوتاه‌مدت در کارخانه، به توانمندی مورد نظر دست یابند، در بخش‌های مختلف کارخانه به فعالیت بپردازند، پس از مدتی در کار خود پیشرفت کنند و از نظر فنی و تجربه به دانش و مهارت مورد نیاز در سطوح مدیریت میانی و ارشد دست یابند. خوشبختانه فارغ التحصیلان دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه امیرکبیر، در حد قابل قبولی جذب واحدهای صنعتی می‌شوند و شایستگی‌های علمی و عملی خود را به منصف ظهور می‌رسانند و بسیاری از مدیران و صنعتگران موفق، معتبر و خوش‌نام صنعت نساجی که در سطوح بالای مدیریتی قرار داشته و از ارکان مدیریت و صنایع نساجی کشور در بخش‌های گوناگون هستند از دانش آموختگان دانشگاه امیرکبیر می‌باشند. از سوی دیگر زمانی که ظرفیت پذیرش دانشجوی نساجی کاهش یابد، میانگین سطح علمی دانشجویان و فارغ التحصیلان ارتقا پیدا می‌کند هرچند از نظر پیشرفت کمی اشکال ایجاد می‌شود اما کیفیت و کارایی دانش آموختگان مهندسی نساجی در مجموع افزایش خواهد یافت.

با توجه به این که در سال‌های اخیر ظرفیت‌های پذیرش دانشجو در دانشگاه آزاد رشته نساجی بسیار کاهش یافته و همچنین بازار کار مهندسی جوان با مشکل مواجه است؛ چه دیدگاهی در این زمینه دارید؟

بارها در جلسات مختلف عنوان شده بسیاری از مهندسی‌ن‌دارای نقاط ضعف در زبان انگلیسی یا مفاهیم اولیه نساجی هستند. به هر حال نمی‌توان کیفیت علمی و سطح دانش تمام فارغ التحصیلان رشته مهندسی نساجی کشور را یکسان دانست. طبعاً برخی از دانشکده‌های نساجی از قدمت و امکانات آموزشی بیشتری نسبت به سایر دانشکده‌ها بهره‌مند هستند که این امر در کیفیت پرورش متخصصین و فارغ التحصیلان موثر است. به‌طور خاص باید عنوان نمایم که فارغ التحصیلان دانشکده نساجی دانشگاه صنعتی امیرکبیر اکثراً دارای دانش و توانایی فنی لازم برای ورود به صنعت هستند. البته منظور این نیست که فارغ التحصیلان سایر دانشگاه‌های کشور دارای توان علمی و تخصصی نیستند اما بنابر قدمت، اعضای هیأت علمی و امکانات موجود (آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها)، دانشکده مهندسی نساجی دانشگاه امیرکبیر جایگاه ویژه‌ای دارد اما ممکن است برخی از دانشکده‌ها امکانات آموزشی کافی را نداشته باشند و در مقابل ظرفیت پذیرش دانشجوی آنان تناسبی با کمبود امکاناتشان ندارد. طبعاً فارغ التحصیلان این نوع دانشگاه‌ها ممکن است با برخی از موارد علمی و عملی در طول تحصیل آشنا نشده و پس از اتمام تحصیل و هنگام ورود به واحدهای صنعتی، اطلاعاتی در مورد نحوه کارکرد ماشین‌آلات و ... نداشته باشند، البته این وضعیت مختص رشته مهندسی نساجی نیست و در بسیاری از رشته‌های دانشگاهی همچون برق، عمران، پزشکی و... این تفاوت سطح آموزشی وجود دارد. متأسفانه عدم آشنایی و سطح علمی پایین‌تر برخی از فارغ التحصیلان دانشگاه‌ها به تمام فارغ التحصیلان آن رشته تعمیم داده می‌شود و این تفکر شکل می‌گیرد که دانش آموختگان دانشگاه فاقد اطلاعات اولیه نساجی هستند. در صورتی که برای ما مشخص شود دانش آموخته‌ی مهندسی نساجی دانشگاه امیرکبیر دارای برخی از ضعف‌های احتمالی است به بررسی و تحلیل دقیق موضوع خواهیم پرداخت

سرشارزاده، مهندس نامی و ... که دارای سابقه طولانی در صنعت نساجی کشور هستند، به‌عنوان استاد دانشگاه به تدریس نیز پرداخته‌اند و برخی از این بزرگواران اکنون نیز در دانشکده حضور دارند اما فرصت این که صنعتگران بتوانند به‌عنوان استاد تدریس کنند، به‌ندرت پیش می‌آید اگرچه تاکنون صنعتگران بسیاری بوده‌اند که در مورد یک درس خاص، چندین جلسه به کلاس آمده‌اند و تجربه خود را با دانشجویان در میان گذاشته‌اند که این مورد با استقبال قابل توجه دانشجویان همراه بوده‌است و تجارب صنعتگران به دانشجویان منتقل شده‌است. قطعاً از حضور مدیران و صنعتگران توانمند در دانشکده استقبال به‌عمل آمده و حضور ارزشمند آنان در کلاس‌های درس یا ارائه سخنرانی‌های عمومی در آمفی‌تئاتر دانشکده جهت همکاران و دانشجویان مورد استقبال قرار می‌گیرد.

به‌تازگی فهرست کاملی از پروژه‌های انجام شده دانشکده نساجی منتشر شده است، نحوه دسترسی و همکاری با صنعت در مورد این پروژه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

این اقدام براساس توافق با انجمن صنایع نساجی انجام شده‌است. پس از برگزاری چندین جلسه با انجمن متوجه وجود خلأ اطلاعاتی شدیم به این معنا که گاهی صنعتگران از دانشکده نساجی در مورد توان انجام برخی پروژه‌ها پرسش می‌کنند و آگاهی چندانی از پروژه‌های انجام شده در دانشکده وجود ندارد لذا این فهرست منتشر شد تا مشخص شود دانشکده تاکنون چه پروژه‌هایی و در کدام بخش از صنایع نساجی انجام داده‌است. در صورتی که صنعتگران با روند انجام پروژه‌ها آشنا شوند در صورت لزوم می‌توانند از نتایج کاربردی آنها استفاده کنند در نتیجه هدف اولیه انتشار فهرست پروژه‌ها حذف خلأ اطلاعاتی بود. در گام دوم، تصور کنید صنعتگری با مشاهده یکی از پروژه‌ها، تصمیم می‌گیرد اطلاعات خود را در زمینه آن پروژه خاص تکمیل نموده و از بخش‌هایی از نتایج آن بهره‌برداری نماید. ایشان می‌توانند ضمن برقراری ارتباط با دفتر انجمن صنایع نساجی مستقر در دانشکده در جریان جزئیات پروژه، اساتید و محققین مرتبط و ... قرار بگیرند که ممکن است این امر به اجرای پروژه در واحد تولیدی وی منتهی شود.

